

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΘΚ224	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	από το 5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παρελθόν και παρόν: Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙ ΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Μαθήματα Ειδικού Υποβάθρου Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4805		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση: • Να αποκτήσουν γνώσεις σχετικές με την αξία της προφορικής ιστορίας ως ερευνητικό δεδομένο • Να προβληματιστούν στη σχέση παρελθόντος παρόντος ως μια διαλεκτική διαδικασία με κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις • Να αποκτήσουν γνώση περί πολιτικών της λήθης στη νεότεριότητα • Να αποκτήσουν γνώσεις περί συλλογικών τραυμάτων, τις συνέπειές τους και τους τρόπους διαχείρισής τους

Οι φοιτητές/τριες μετά το πέρας του μαθήματος:

Έχουν αναπτύξει εκείνες τις δεξιότητες απόκτησης γνώσεων, που τους χρειάζονται για να συνεχίσουν σε περαιτέρω σπουδές

Ικανότητα για αυτονομία, έρευνα, έλεγχο και ευθύτητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής και αναστοχασμού

Ικανότητα για αυτονομία ή/και ομαδική εργασία

Ανάπτυξη της ικανότητας εξέτασης ζητημάτων πολιτισμού με συνθετικό τρόπο

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου, διακρίσεων, κοινωνικού

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι ο ρόλος της κοινωνικής μνήμης στη σύγχρονη κοινωνία. Οι κύριοι θεματικές ενότητες του είναι δύο. Η πρώτη επικεντρώνεται στις κύριες θεωρητικές προσεγγίσεις διαμόρφωσης της συλλογικής μνήμης (και λήθης) ως τρόποι με τους οποίους άτομα, ομάδες ή κοινότητες νοσηματοδοτούν το παρελθόν, τη σύγχρονη ταυτότητά τους και τον κόσμο. Στη δεύτερη θεματική ενότητα θα εξεταστούν επιμέρους ζητήματα που αφορούν στη συγκρότηση και μεταβίβαση της κοινωνικής μνήμης: η βιογραφία, η μνήμη και μεταβίβαση του τραύματος, οι εθνοτικές ή κοινωνικές ταυτότητες και η διαχείριση του ιστορικού παρελθόντος, οι «τόποι» παραγωγής κοινωνικής μνήμης (μνημεία, μουσεία κ.λπ.), η λαϊκή παράδοση κ.λπ.

Ενότητες

Οι έννοιες κοινωνική και συλλογική μνήμη

Η προφορική ιστορία

Το συλλογικό τραύμα

Πολιτικές της μνήμης και της λήθης

Τόποι μνήμης στη νεότεριότητα

Εθνογραφικές έρευνες με αντικείμενο ζητήματα κοινωνικής μνήμης

Διεργασία 4. Εσωτερική Αξιολόγηση
Αναμόρφωση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών
Υπόδειγμα Β5 ΑΔΙΠ

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες. Χρησιμοποιείται το σύστημα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης Moodle για τη διάθεση σημειώσεων και ασκήσεων στους φοιτητές.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Αυτοτελής μελέτη βιβλιογραφίας	83
	Τελική εξέταση	3
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γραπτές εξετάσεις μετά το τέλος του μαθήματος. Ελεύθερη ανάπτυξη ερωτήσεων (100%).	

(5.) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Aarelaid-Tart A. *Cultural Trauma and Life Stories*, Kikimora Publications, 2006

Abramns Lynn, *Θεωρία προφορικής ιστορίας*, Πλέθρον

Alexander J. "Toward a Theory of Cultural Trauma", στο: Alexander J. κ.ά. (εκδ.), *Cultural Trauma and Collective Identity*, University of California Press: Berkley, Los Angeles, London, σελ. 1-30, 2004

Collard A (1993), «Διερευνώντας την 'κοινωνική μνήμη' στον ελλαδικό χώρο», στο: Παπαταξιάρχης Ε., Παραδέλλης Θ., *Ανθρωπολογία και παρελθόν. Συμβολές στην Κοινωνική Ιστορία της Νεότερης Ελλάδας*, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα, σελ. 356-389.

Connerton Paul, *Μνήμη και λήθη στη νεωτερικότητα και την ύστερη νεωτερικότητα*, Gutenberg.

Connerton Paul, *How societies remember*, Cambridge University Press

Eyerman Ron, 2003 *Cultural Trauma. Slavery and the Formation of African American Identity*. Cambridge University Press.

Halbwachs Maurice ([1925] 2013). *Τα κοινωνικά πλαίσια της μνήμης*, μετάφραση: Ε. Ζέη, εκδ. Νεφέλη, Αθήνα.

Hassoun J. 1996, *Το κοντραμπάντο της μνήμης*, μετάφρ. Α. Ασέρτ, εκδ. Εξάντας, Αθήνα

Van Boeschoten Riki 2003, *Ανάποδα χρόνια. Συλλογική μνήμη και ιστορία στο Ζιάκα Γρεβενών (1900-1950)*, εκδ. Πλέθρον, Αθήνα.

Βαν Μπουσχότεν Ρίκη , Βερβενιώτη, Τασούλα , Βουτυρά, Ευτυχία , Δαλκαβούκης, Βασίλης , Μπάδα, Κωνσταντίνα (επιμ.) 2008, *Μνήμες και λήθη του ελληνικού εμφυλίου πολέμου*, εκδ. Επίκεντρο, Αθήνα.

Δεμερτζής Νίκος «Το πολιτισμικό τραύμα στις συλλογικές ταυτότητες: περιπέτειες της μνήμης και διαδρομές της συγκίνησης», Νίκος Δεμερτζής κ.ά, (επιμ): *Εμφύλιος. Πολιτισμικό τραύμα*, εκδ. Αλεξάνδρεια, σελ. 19-42.

Παραδέλλης Θεόδωρος 1999, «Ανθρωπολογία της μνήμης», στο: Ρ. Μπενβενίστε, Θ. Παραδέλλης, *Διαδρομές και τόποι της μνήμης. Ιστορικές και ανθρωπολογικές προσεγγίσεις*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα, σελ. 27-58.

Περιοδικό Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τεύχος 107 Α' 2002, Ειδικό τεύχος: Όψεις της προφορικής ιστορίας στην Ελλάδα.